

Ramowa procedura minimalizowania ryzyka wystąpienia konfliktu interesów w ramach oceny merytorycznej wniosków/ofert dokonywanej przez ekspertów zewnętrznych oraz podczas Komisji Konkursowych i Paneli Ekspertów

Ocena merytoryczna

W celu minimalizowania ryzyka wystąpienia konfliktu interesów w ramach oceny merytorycznej wniosków/ofert przez ekspertów zewnętrznych w NIW-CRSO podejmowane są następujące działania:

- 1. Uzpełnienie przez eksperta w Systemie Obsługi Dotacji danych organizacji, z którymi ekspert jest powiązany, w związku, z czym może mieć miejsce potencjalny konflikt interesów podczas oceny wniosków przez eksperta. Definicja konfliktu interesów znajduje się w dalszej części dokumentu.**

Zakładając profil w Systemie Obsługi Dotacji ekspert ma obowiązek uzupełnić zestawienie organizacji, z którymi jest powiązany, tak aby wnioski/oferty złożone przez wskazane podmioty nie mogły być systemowo przydzielone do oceny danemu ekspertowi.

Przed rozpoczęciem oceny w każdym kolejnym konkursie, ekspert powinien zostać pouczone o obowiązku zaktualizowania informacji w profilu w Systemie Obsługi Dotacji.

Ekspert jest zobowiązany do aktualizacji informacji dotyczącej konfliktów interesów nie rzadziej niż raz w roku. W celu zapewnienia aktualnych danych, System Obsługi Dotacji raz na 365 dni będzie wymuszał potwierdzenie przez eksperta informacji dotyczących konfliktów interesów. Bez aktualizacji informacji, ekspert nie będzie mógł zostać wylosowany do oceny w konkursach.

- 2. Zawarcie umowy z ekspertem i oświadczenie o bezstronności**

Obowiązkowym załącznikiem do umowy ramowej zawieranej z ekspertem jest *Oświadczenie o bezstronności*. Każdy z ekspertów podpisując ww. umowę ma obowiązek jednoczesnego zobowiązania się do każdorazowego (tj. podczas przyjmowania zamówienia częściowego) składania oświadczenia o bezstronności.

Jednocześnie, w treści umowy z ekspertem obowiązkowo muszą się znajdować punkty dotyczące obowiązku zachowania bezstronności oraz sankcje za brak jej zachowania.

Ramowy wzór:

1. „Wykonawca oświadcza, że posiada wiedzę, doświadczenie i kwalifikacje niezbędne do należytego wykonania Dzieła i wykona przedmiot umowy osobiście, z najwyższą starannością, w sposób wolny od wad i roszczeń osób trzecich oraz zapewni całkowitą bezstronność przy ocenie wniosków złożonych w ramach danego Programu.
2. **Wykonawca zobowiązuje się do podpisania przed przystąpieniem do realizacji każdego zamówienia cząstkowego oświadczenia o bezstronności, które stanowi załącznik do umowy i przestrzegania jego postanowień.**
3. W przypadku wątpliwości, czy dane powiązanie/relacja, o których mowa w ww. oświadczeniu o bezstronności może zostać uznane za naruszające wymóg bezstronności, Wykonawca zobowiązuje się do uzyskania pisemnego stanowiska Zamawiającego w tym zakresie przed przystąpieniem do oceny wniosku. W przypadku wydania przez Zamawiającego stanowiska, z którego wynika, że powiązanie Wykonawcy z osobami związanymi z podmiotem, który złożył wniosek będący przedmiotem oceny może budzić zastrzeżenia w świetle dochowania wymogu bezstronności, Zamawiający może odstąpić od umowy w zakresie tego wniosku lub przekazać Wykonawcy do oceny w to miejsce wniosek innej organizacji.
4. W przypadku naruszenia zobowiązań Wykonawcy określonych w oświadczeniu o bezstronności, jak i zakazów z niego wynikających, Zamawiający jest uprawniony do naliczenia kary umownej w wysokości 5000 zł (słownie: pięć tysięcy zł.) za każdy przypadek naruszenia, natomiast ekspert zostanie usunięty z listy ekspertów NIW-CRSO bez możliwości ponownego wpisania eksperta na listę. Jest to równoznaczne z rozwiązaniem umowy ramowej ze skutkiem natychmiastowym.”

Niedopuszczalne są sytuacje przystąpienia przez eksperta do realizacji zadania w postaci oceny wniosków przed podpisaniem umowy i oświadczenia o bezstronności.

3. Przypomnienie o konieczności zachowania bezstronności i weryfikacji przydzielonych do oceny wniosków z perspektywy konfliktu interesów

Przed rozpoczęciem oceny, a po przydzieleniu wniosków w Systemie Obsługi Dotacji w oparciu o dane zamówienie cząstkowe, w wiadomości o rozpoczęciu oceny merytorycznej przypominany jest ekspertowi obowiązek zaktualizowania oświadczenia o bezstronności poprzez ponowne jego złożenie. Ekspert zostaje zobowiązany do weryfikacji przydzielonych wniosków oraz zgłoszenia potencjalnych wyłączeń przed rozpoczęciem oceny (*taka sytuacja*

może wystąpić np. w sytuacji, kiedy ekspert nie jest związany/nie zna organizacji, której wniosek otrzymał do oceny, jednakże z treści wniosku może wynikać, iż w przygotowanie i realizację zadania zaangażowani są/będą osoby związane z ekspertem).

W przypadku takiego wyłączenia wniosek jest przekazywany do oceny innemu ekspertowi, a konflikt interesów rejestrowany jest w tabeli zgłoszonych konfliktów interesów dla danego konkursu.

L.p.	Data	Nazwisko i imię eksperta	Numer wniosku	Nazwa organizacji

Sytuacja powodująca wystąpienie konfliktu interesów

Za sytuację powodującą wystąpienie konfliktu interesów uznawane są następujące okoliczności:

- członkostwo w organizacji będącej Wnioskodawcą, bądź w jej władzach/organach;
- pozostawanie eksperta z podmiotem ubiegającym się o dotację w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości, co do zachowania bezstronności, a w szczególności, w przypadkach:
 - pozostawania w związku małżeńskim lub nieformalnym związku partnerskim/wspólnym pożyciu (w tym w szczególności w konkubinacie) albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia lub związania z tytułu przysposobienia, opieki, kurateli z osobami reprezentującymi podmioty ubiegające się o dotację lub jego zastępcami prawnymi, jak też z pracownikami Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, także w przypadku ustania powyższych powiązań licząc trzy lata wstecz od daty rozpoczęcia oceny wniosku;
 - pozostawania do trzech lat wstecz od daty rozpoczęcia oceny wniosku w stosunku pracy/zlecenia/współpracy w ramach działalności gospodarczej lub stosunku wywołującym podobne skutki z podmiotem ubiegającym się o dotację;
 - zasiadania z przedstawicielami podmiotu ubiegającego się o dotację w ciałach dialogu obywatelskiego (takich jak np. Rada Działalności Pożytku Publicznego).
- wykonywanie pośrednio lub bezpośrednio jakiejkolwiek działalności, zarówno o charakterze odpłatnym, jak i nieodpłatnym a zmierzającej do udzielenia podmiotom pomocy w uzyskaniu środków w ramach rządowych programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, w szczególności:
 - doradztwo, pomoc i udzielanie wskazówek odnośnie przygotowywanych wniosków;

- o uczestnictwo w przygotowywaniu wszelkiego rodzaju materiałów i publikacji przybliżających tematykę programów i zasad uczestnictwa w konkursach.

Posiedzenie Komisji Konkursowej

W skład Komisji Konkursowej **nie mogą wchodzić** przedstawiciele podmiotów biorących udział w danym konkursie.

Zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi¹, w skład **Komisji Konkursowej**:

- z prawem głosu wchodzi:
 - o przedstawiciele NIW-CRSO;
 - o osoby wskazane przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, z wyłączeniem osób wskazanych przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, biorące udział w konkursie;
- bez prawa głosu, na wniosek Komisji Konkursowej, z głosem doradczym, wchodzi:
 - o przedstawiciel Komitetu Sterująco-Monitorującego Program;
 - o wskazani przez Komisję Konkursową Eksperti uczestniczący w ocenie merytorycznej.

W celu minimalizowania ryzyka wystąpienia konfliktu interesów w trakcie posiedzenia komisji konkursowej podejmowane są następujące działania:

1. Podpisanie oświadczenia o bezstronności przez członków Komisji

Przed przystąpieniem do obrad w ramach Komisji Konkursowej każdy jej członek podpisuje oświadczenie o zachowaniu bezstronności. Jeżeli osoba nie podpisze takiego oświadczenia, nie zostaje dopuszczona do uczestnictwa w posiedzeniu.

2. Zebranie informacji o potencjalnych konfliktach interesów w trakcie posiedzenia Komisji

W trakcie posiedzenia Komisji, Przewodniczący lub Sekretarz ma obowiązek zebrać od osób uczestniczących w posiedzeniu informacje o ewentualnych konfliktach interesów z organizacjami uczestniczącymi w konkursie. Dotyczy to sytuacji, w których nie występuje formalny konflikt interesów, jednakże członek komisji konkursowej chciałby się wyłączyć z oceny danej oferty/ofert w związku z występowaniem powiązań poza formalnych, które mogłyby wpłynąć na obiektywność oceny.

Informacja ta zawierana jest w protokole z posiedzenia Komisji.

3. Udział w głosowaniach

Członkowie Komisji, którzy zgłosili konflikty interesów:

- mają obowiązek wyłączyć się z dyskusji nt. ofert organizacji, których konflikt interesów dotyczył;

¹ Art. 15 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

- są wykluczeni z głosowania nad ustaleniem punktacji ofert, których konflikt interesów dotyczył;
- są wykluczeni z głosowania nad listą, na której znajduje się oferta organizacji, której konflikt interesów dotyczył.

Posiedzenie Panelu Ekspertów

Zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi², w skład **Panelu Ekspertów** z prawem głosu wchodzi:

- nie mniej niż 1/5 ekspertów spośród wszystkich ekspertów oceniających wnioski pełne w drugim etapie konkursu.

Bez prawa głosu:

- przedstawiciele NIW-CRSO.
- przedstawiciel Komitetu Sterującego-Monitorującego Program.

W celu minimalizowania ryzyka wystąpienia konfliktu interesów w trakcie posiedzenia Panelu Ekspertów podejmowane są następujące działania:

1. Podpisanie oświadczenia o bezstronności przez członków Panelu

Przed przystąpieniem do obrad w ramach Panelu Ekspertów każdy jej członek podpisuje oświadczenie o zachowaniu bezstronności. Jeżeli osoba nie podpisze takiego oświadczenia, nie zostaje dopuszczona do uczestnictwa w posiedzeniu.

2. Zebranie informacji o potencjalnych konfliktach interesów w trakcie posiedzenia Panelu

W trakcie posiedzenia Panelu, Przedstawiciel NIW-CRSO ma obowiązek zebrać od osób uczestniczących w posiedzeniu informacje o potencjalnych konfliktach interesów z organizacjami uczestniczącymi w konkursie. Informacja ta zawierana jest w protokole z posiedzenia Panelu.

3. Udział w głosowaniach

Członkowie Panelu Ekspertów, którzy zgłosili konflikty interesów:

- mają obowiązek wyłączyć się z dyskusji nt. wniosków organizacji, których konflikt interesów dotyczył;

² Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu Do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 8 listopada 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań z zakresu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

- są wykluczeni z głosowania nad ustaleniem punktacji wniosków, których konflikt interesów dotyczył;
- są wykluczeni z głosowania nad listą, na której znajduje się wniosek organizacji, której konflikt interesów dotyczył.

Uwaga!

Każdorazowo przed złożeniem przez każdą ze zobligowanych osób oświadczenia o bezstronności, osoba składająca oświadczenie musi być pouczona o odpowiedzialności karnej z art. 233 § 1 Kodeksu Karnego za składanie fałszywych nieprawdziwych zeznań, który brzmi: „kto składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub innym zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8”. Treść tego oświadczenia powinna być zawarta w oświadczeniu o bezstronności i odrębnie podpisana przez osobę składającą to oświadczenie.